

Universitätsbibliothek Wuppertal

C. PLINII|| SECVNDI|| HISTORIÆ|| MVNDI|| LIBRI XXXVII,||

Plinius Secundus, Gaius

[Lugduni], 1582

Widmungsbrief

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1752](#)

CLARISSIMO VIRO DO
MINO DAMIANO AGOESSI
GISMVNDVS GELENIVS

S. P. D.

DVD facile erat, Damiane optime, post Hermolaum super historia Pliniana annotantibus, impudentiae arrogantiæ opinionem euadere, si primus tale aliud attentasse. Nunc posteaquam eruditorum aliquot in hoc genere lucubrations magno applausu exceptas video, non opinor ullis apologiis opus, quod quæ pro parte virili animaduerti, ipse quoque studiosis communico. Et tamen, etiam si alius nemo post illum annotasset, dicere poteram, manere illi mansuramque suam gratiam, quod labore suo nos maxima parte laboris leuavit: qui ut primus hanc viam ingredientibus muniuit, ita neminem, quod minus eiusdem industriae successio-
nem capesset, vetuit, modò suis vestigiis insistere studeret: & fortassis quedam, quæ vir ille restituit, post e-
fus obitum à librariis denuo vitiata sunt. Quin & gloria illi manet illibata per nos, quotquot aliquid castiga-
tionibus Plinianis adiecimus. Neque enim statim doctior est, qui posterior aliquid deprehendit, sed sèpen-
timo felicior. Evidem quamuis cupidè arripuerim conferendi exemplaria munus, quod partim iam exper-
tus essem, id publico studiosorum commodo me facturum: Annotationes tamen inuitus adieci, nec nisi do-
ctissimorum amicorum autoritate compulsus: quibus neque quicquam pernegari decebat, & illis sciebam
consilij sui rationem constare. Nec hæc dico, quod hoc modo velim culpam in illos translatam, imò non de-
precor arrogantiae crimen, nisi in his Annotationibus euicero, me nihil temere, nihil superuacaneè mutasse:
sed tamen libentius Persorum, quām Læliorum, iudicio statutus, quantumvis diuersam ipse Plinius iudicum
reiectionem habeat, idque non sine causa. Nam ille sua per modestiam extenuare maluit: nos non nostra in
medium proponimus, sed Pliniana ex vetustissimis archetypis reuocata adferimus. Nanque eam castigandi
rationem secutus sum, quām omnium certissimam vsu comperi. Quid enim certius, quām duo peruetusta
exemplaria inter se consentientia sequi: alterum longè integerrimum, deprauatius alterum, ita tamen ut syn-
cerioris lectionis manifesta etiam nunc vestigia retineat: maximè, si phrasin quoque Plinianam diligenter ob-
serues? Me certè hic oculatiorem fecit cum diurna in cæteris Latinis scriptoribus exercitatio, dum eò at-
tentius in his versor, quod non mihi solùm caueo, sed & his qui Frobenianos codices euoluunt prospectum cupio: tu
hic ipse autor plus minus decies non oscitanter perlustratus, ac proinde iam familiarior. Et in prima quidem edi-
tione quedam non exigui momenti restituimus, parcus tamen, quia vltro, & à nemine dum demandata ea pro-
uincia: at in secunda accuratius idem egimus, sed tum quoque ob angustiam temporis saltuatum duntaxat prout
ad singulos scrupulos res poscere videbatur, exemplaria couulendo. Nunc postremò nactus plusculum otij, à
capite usque ad calcem totum opus contulit: tantumque erratorum sublatum est, quantum supereffe non eram
crediturus, nisi ipse periculum fecisset: non solùm eius generis, quæ sensum vitiant: sed etiam, quæ orationis
vetustatem deformant, maiora pleraque quām pro literarum numero. Dicit aliquis, Túne igitur postulas, ut
quicquid quomodocunque mutasti, pro sincera lectione recipiamus: quod nemo ante te postulauit, quantum-
uis doctior? Hic, quisquis est, non aliud responsum feret, quām diuersam esse meam, atque illorum, castigandi
rationem. Illi homines ingeniosi, etiam sicunde se non satis explicabant, vel ex autorum, quos citat Plinius, col-
latione, vel alioqui coniecturis probabilibus, interdum variis adiutare. Lectorem pro sua benignitate conati sunt.
Ego secutus consensum probatae fidei codicum, quoties inueni manifestò veriorem lectionem, eam in contex-
tum reposui: sicubi hæsi, (quod sanè præterquām in nomenclatura herbarum, perraro incidit in tanto archety-
porum præsidio) locum aliis disquirendum relinquere malui, quām frustra vexare. Quoniam verò ingenuè fa-
tendum erat, nonnulla hodiéque deprauata manere, si quis eis quoque restituendis operam impendere volet,
aut etiam à nobis attacta retractare, vnum orabitur, à diuinationibus, non semper feliciter cadentibus, absti-
neat, & ea demum adferat, quæ non solùm speciem sinceritatis præse ferant, verū etiam alicuius ex tam mul-
tis manuscriptis codicibus testimonio fulciri possint. Meam verò oppellam ideo tibi vir integerrime dedicaui,
quod & te hoc genus studiis cumprimis delectari animaduerti: & affectionis erga te meæ, quam degustata tua
humanitas excitauit, pignus aliquod esse volui: simul ut per te hic meus conatus innotescat Italis quoque, apud
quos nunc viuis, quorūmque exacta iudicia demiror, & candorem exoscular. Vale. Basileæ calendis Ianuarij,
Anno M. D. XXXV.